

Література.

1. Белуха Н. Т. Теорія фінансово-господарського контролю й аудита: Підручник. ПП "Влад і Влада", 320 с.
2. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури. 245 с
3. Живко З. Б., Франчук В. І., Живко М. О. Контрольно-ревізійна діяльність. Конспект лекцій. Модуль 1 і 2: Навч. посібник. К.: Алерта, 355 с.
4. Мурашко В. М., Сторожук Т. М., Мурашко О. В. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: Навч. посіб. За заг. ред. П.В. Мельника. К.: ЦУЛ,- 311 с.
5. Основи бухгалтерського обліку: Навч. посібник керівник авторського колективу З.Б.Живко; Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів: Вид-во ЛьвДУВС. 384 с.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО- БУХГАЛТЕРСЬКИХ ЕКСПЕРТИЗ

***ТКАЧЕНКО Ю.О., ЗДОБУВАЧ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА***

Предметом дослідження судово-економічної (бухгалтерської) експертизи є бухгалтерські операції з обліку товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів, що знайшли відображення в документах бухгалтерського обліку, контролю та звітності [1].

В розділі IV «Міжнародне співробітництво в області судової експертизи» (ст. ст. 22, 23, 24) Закону «Про судову експертизу» визначено порядок проведення судової експертизи за дорученням відповідного органу чи особи іншої держави, з якою Україна має угоду про взаємну правову допомогу і співробітництво.

Законодавчо встановлено порядок залучення фахівців з інших держав для спільного проведення судових експертиз, і надано право керівникам державних спеціалізованих установ, що проводять судові експертизи, включати до складу експертних комісій провідних фахівців інших держав. Такі спільні експертні комісії здійснюють судові експертизи за нормами процесуального законодавства України [2].

** Науковий керівник – Ковальова О.В, к.е.н., доцент*

Створення міжнародних мереж судово-експертних установ є свідченням зацікавленості держав у взаємодії і посиленні міжнародного співробітництва у галузі судової експертизи з метою досягнення передового рівня проведення судових експертиз і відповідності якості їх проведення міжнародним стандартам.

Спеціальні економічні знання потребують взаємопов'язаних глобалізованих знань, і це має велике значення. Це є ключовою проблемою формалізації і моделювання спеціальних економічних знань. Однак, в Європі не існує єдиної позиції щодо цілого ряду існуючих питань, які стосуються залучення експерта, порядку і форм надання висновків.

Основним завданням експерта у кримінальному процесі в Німеччині є: співпраця експерта з судом чи прокуратурою за його спеціальними економічними знаннями, які є основою рішення або при вирішенні факту доказування, тобто, призначений суддею експерт у Німеччині неупереджено виконує функції «помічника суду» в межах предметної компетенції [3].

В Ісландській судовій системі, яка ґрунтується на роботі професійних суддів, які приймають рішення одноосібно без участі присяжних і без присяжних, експерту-економісту відведено роль «експерта-судді». Під час судового засідання їм відведено місце поряд із професійним суддею. Задача «експерта-судді» – служити суду своїми спеціальними предметними знаннями, ставити правильні запитання до учасників процесу та давати належну оцінку зібраним доказам [4].

У Чехії інститут судових експертиз є специфічним: експерт-економіст вправі надавати свої послуги всім державним установам – не тільки судам. Однак, всі експерти, і експерт-економіст зокрема, повинні утриматися від надання послуг приватним організаціям. Реєстр експертів у Чеській Республіці ведеться за 128 спеціалізаціями видів знань. За надання замовнику експертом-економістом неправдивого висновку належить компенсація, тому передбачено обов'язкове страхування цивільної відповідальності осіб зі спеціальними знаннями [5].

В Англії та Уельсі експерту-економісту відведено роль свідка-експерта. Його основне завдання – допомагати суду досягти матеріальної істини через надання об'єктивної та неупередженої думки щодо фактів, складених у межах і на основі спеціальних економічних знань [6].

Процесуальна позиція експерта в Сполучених Штатах тісно пов'язана з специфікою загального права. Як і в англійській системі,

судовий експерт сприймається як особливий вид свідків у справі - зміст його свідчень є думкою про відповідні факти у процесі, які повинні забезпечити їх правильне трактування [7].

Міжнародна політика євроінтеграції сприяє запровадженню в Україні позитивного досвіду використання спеціальних економічних знань у встановленні і розслідуванні кримінальних правопорушень. Враховуючи це, у сучасних дослідників виникає інтерес до теоретичного і практичного досвіду взаємної правової допомоги і співробітництва із використанням спеціальних економічних знань у правових системах Європи.

Література.

1. Петрова І. А., Євдокіменко С. В., Фурса В. А. Судово-економічна експертиза торгівлі та ресторанного бізнесу : наук.-практ. посіб. Харків : Ніка Нова, 2016. 168 с.

2. Закон Про судову експертизу від 25.02.1994 № 4038-ХІІ, із змінами та доповненнями. - сайт. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4038-12> (дата звернення 29. 09. 2020);

3. Попа Г., Навчання експерта в європейських системах. Міжнародний навчальний журнал № 3, 2013, С. 161.

4. Магнусон С., Судова експертиза в Ісландії. -сайт.URL: <http://www.scandinavianlaw.se/pdf/51-17.pdf>. (дата звернення 30. 09. 2020);

5. Соболюк М., Аналіз якості судових експертів у ході викликів суспільних знань. Juridical Science Series, 01/2017 С. 109-118;

6. S. Huughe, A. Chan, Еволюція законодавства про експертів за юрисдикціями Великобританії та США, - сайт.URL: <http://www.jamsadr.com/files/uploads/documents/gecnewsletter/jams-gec-news-2014-winter.pdf> (дата звернення 01. 10. 2020);

7. Правила 701, U.S. Federal Rules of Evidence. 2013, -сайт.URL: http://judiciary.house.gov/_cache/files/5334e54f-12cc-44b1-a0bc697e8e29bd15/evidence2013.pdf(дата звернення 30.09.2020).